

Záriečie

Na pašu v Záriečí

Pavol Socháň
Smädny šuhaj v Záriečí

Obec Záriečie sa nachádza v strede Púchovskej doliny, z ktorej poznáme pomerne veľa archeologických nálezov z viacerých období praveku, rannej doby dejinnej až stredoveku. Najstarším dokladom o osídlení Záriečia je kamenná motyka nájdená priamo v obci. Nález svedčí o zručnosti výrobcu, je kvalitne obrúsená, s okrúhlym otvorom o veľkosti 25 mm pre násadu, šírka motyka je 60 mm, dĺžka 122 mm a hrúbka 39 mm. Podobných artefaktov z tohto obdobia sa našlo viac i v okolí Záriečia, ako napríklad kamenná sekerka v Dohňanoch a sekeromlat v Mestečku.

Najstaršia písomná zmienka o obci pochádza z roku 1475 v donačnej listine panstva Lednica, ktorou kráľ Matej Korvín daroval Petrovi Nehézovi „posessio Zaryecze“. Dalším významným historickým medzníkom v dejinách obce bolo postavenie evanjelického kostola v roku 1786 a zvonice v roku 1793. Od tohto obdobia pôsobilo v obci viac obetavých intelektuálov, ktorí Záriečie vzdelanostne, kultúrne i hospodársky pozdvihli. Vďaka zanietým kňazom a kantorom sa Záriečie stalo nielen synonymom odboja proti maďarizačnému útlaku, čo nepriamo dokladá aj „Storočná kniha zápisov“, vedená obecnými richtármi výhradne v slovenčine, ale rozvíjalo sa aj po hospodárskej stránke. Významné údaje nájdeme aj v lexikóne Jána Mateja Korabinského z roku 1786, kde sa uvádza, že Záriečania sa venujú chovu oviec, dobytku a že v obci je i mlyn na múku. Vydanie tolerančného patentu cisárom Jozefom II. v roku 1891 umožnilo tiež rozvoj školstva, od roku 1785 sa začalo v prvej Evanjelickej a. v. ľudovej škole vyučovanie v slovenskom jazyku.

O hospodárení v obci sa z monografií obce dozvedáme, že obec Záriečie bola povinná pestovať hrozno a chovať ovce. Obyvatelia obce sa zaoberali prevažne tkáčstvom, tesárstvom, garbiarstvom, vyšívaním krojov a šitím papúč. Plátno sa tkalo prakticky v každej domácnosti, pravda najčastejšie išlo o hrubé, zrebné plátno, využívané na zhotovovanie plátenných nohavíc, košiel a rohových zrebných plachiet. V obci pôsobili obuvníci, kováči, mlynári, rozvíjalo sa ovocinárstvo a včelárstvo, neskôr bolo založené roľnícke mliekarenské družstvo, z ktorého sa kvalitné „záriečské čajové maslo“ expedovalo až do Bratislavy, Prahy, Viedne a Budapešti.

V Záriečí sa v roku 1892 narodil Ján Geryk, prvý správca a dlhoročný riaditeľ Slovenského národného múzea v Martine, ktorý zozbieral a vlastným nákladom vydal v rokoch 1922 a 1926 dva spevníky obsahujúce spolu 200 piesní Púchovskej doliny. Spracoval tiež monografickú tematiku „Záriečie a okolie“, ktorá však vyšla iba časopisecky.

Folklorná skupina Záriečanka

V roku 1995 vznikla v obci folklorná skupina Záriečanka, ktorá bola vytvorená s láskou ku svojim koreňom - folklóru a piesňam. Okrem krásnych krojov, ktoré si členovia vyšívajú sami, je skupina charakteristická svojím trojhlasným spevom, tradičnými tancami a ľudovou hudbou. Je nositeľkou ľudových tradícií a šíri dobré meno obce nielen na Slovensku, ale i v zahraničí.

Tradície dnes

- **Fašiangový pochod** - v rámci dodržiavania tradícií obec počas roka organizuje v spolupráci s folklórnu skupinou Záriečanka fašiangový pochod masiek spojený s ukážkou zabíjačky alebo ochutnávky zabíjačkových výrobkov.
- **Pochovávanie basy tradične pred Popolcovou stredu**
- **Stavanie mája a pálenie májovej vatry**
- **Deň obce** - spojený s vystúpeniami folklórnych skupín z tohto regiónu i iných častí Slovenska
- **Mikulášska pochôdzka a Adventné popoludnie** - patria medzi pekné tradície pred sviatkami viačnymi.

Kroj Záriečie

Kosenie obilia, vzadu stádo pasúcich sa kráv

Stádo pasúcich sa oviec

Kostol v obci Záriečie

Tesárstvo